

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Departament Rynków Rolnych i Transformacji
Energetycznej Obszarów Wiejskich

Metodologia zbierania danych rynkowych w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej

RYNEK WIEPRZOWINY – ZAKUP ŚWIŃ RZEŻNYCH

Opracowała:

Aleksandra Chylińska

Tel. (022) 623-16-63

e-mail: aleksandra.chylinska@minrol.gov.pl

Warszawa – 2023

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Zakup świń rzeźnych	4
1. Obowiązek przekazywania danych rynkowych.	4
2. Zakres przekazywania danych rynkowych.	4
3. Zakres towarów, dla którego prowadzone są notowania.....	4
4. Obliczanie ceny zakupu.	5
5. Rejestrowanie wielkości obrotu.....	6
6. Częstotliwość i terminy przekazywania danych rynkowych.	6
7. Wymagania stawiane oprogramowaniu wyliczającemu cenę zakupu.....	6
III. Kontrole i archiwizowanie dokumentów	6
IV. PRZEPISY	7

I. Wstęp

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) w ramach **Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej (ZSRIR)** prowadzi rolnicze badania rynkowe. Sposób ich prowadzenia polegający na zbieraniu i opracowywaniu informacji o poziomie cen i wielkości obrotów artykułami rolno-spożywczymi, został szczegółowo określony w:
 - a) **ustawie z dnia 30 lipca 2015 r. o rolniczych badaniach rynkowych** (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1160),
 - b) **rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca br. w sprawie zbieranych danych rynkowych** (Dz.U. z 2021 r. poz. 589 z późn. zm.).
2. Zakres oraz częstotliwość prowadzonych kontroli danych rynkowych przekazywanych przez przedsiębiorców, określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie kontroli prawidłowości przekazywania danych rynkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1506).
3. Akty prawne regulujące kwestie badań rynkowych na rynku wieprzowiny zostały załączone do niniejszej metodologii.
4. Zbieranie danych rynkowych o poziomie cen i wielkości obrotów artykułów jest realizowane jako badanie reprezentatywne.
5. **Na podstawie art. 4 ww. ustawy, przedsiębiorcy, którzy zostali zawiadomieni przez Ministra właściwego ds. rynków rolnych są zobowiązani do nieodpłatnego przekazywania danych rynkowych.**
6. Na rynku wieprzowiny badaniami są objęte:
 - zakup świń rzeźnych;
 - sprzedaż mięsa wieprzowego.
7. **Kontrola prawidłowości przekazywania danych rynkowych obejmuje wyłącznie zakup świń rzeźnych.**

II. Zakup świń rzeźnych

1. Obowiązek przekazywania danych rynkowych.

Zgodnie z § 13 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021r. w sprawie zbieranych danych rynkowych, obowiązkowi przekazywania danych rynkowych podlega przedsiębiorca, który:

- a) dokonuje zakupu i uboju świń rzeźnych o masie tuszy ciepłej od 60 do 120 kilogramów oraz dokonuje klasyfikacji tusz według klas jakości handlowej określonych w rozporządzeniu nr 1308/2013¹ i w przepisach dotyczących szczegółowych warunków ustalania klasy jakości handlowej tusz wieprzowych,
- b) zleca rzeźniom ubój zakupionych świń rzeźnych o masie tuszy ciepłej od 60 do 120 kilogramów oraz dokonuje klasyfikacji tusz według klas jakości handlowej określonych w ww. rozporządzeniu i w przepisach dotyczących szczegółowych warunków ustalania klasy jakości handlowej tusz wieprzowych.

Obowiązkowi przekazywania danych rynkowych podlega ww. przedsiębiorca, który otrzyma od ministra właściwego ds. rynków rolnych zawiadomienie o nałożeniu obowiązku raportowania danych rynkowych.

2. Zakres przekazywania danych rynkowych.

Dane rynkowe są zbierane w zakresie:

- a) poziomu ceny zakupu (wyrażonej w zł/tonę);
- b) wielkości obrotu (wyrażonej w tonach);

3. Zakres towarów, dla którego prowadzone są notowania

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021r. w sprawie zbieranych danych rynkowych, raportowaniu danych rynkowych podlegają tusze ciepłe świń rzeźnych o masie od 60 do 120 kg, sklasyfikowane w klasach jakości handlowej S, E, U, R, O i P.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007. (Dz. Urz. UE L 347, z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.)

4. Obliczanie ceny zakupu.

Cena zakupu (bez podatku VAT) - stanowi średnią cenę, którą nabywca świń rzeźnych płaci dostawcy z uwzględnieniem zastosowanych do ceny produktu dodatków/premii lub potrąceń (z wyjątkiem kosztów transportu, składowania, palet oraz ubezpieczenia), obliczoną jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości świń rzeźnych zakupionych w okresie zbierania danych rynkowych.

Cena zakupu jest wyrażona w złotych za tonę tusz wieprzowych, liczoną dla każdej klasy tusz wieprzowych schłodzonych (SEUROP) określonej w części B załącznika IV do rozporządzenia nr 1308/2013 - w przypadku świń rzeźnych zakupionych, dostarczonych do rzeźni i poddanych ubojowi, o masie tuszy ciepłej od 60 do 120 kilogramów, która została sklasyfikowana według klasyfikacji tusz wieprzowych z podaniem procentowej zawartości mięsa określonej w części B załącznika IV do rozporządzenia nr 1308/2013.

Informacje dotyczące procentowej zawartości mięsa są obliczone oddzielnie dla każdej klasy tusz wieprzowych schłodzonych, które zostały wymienione poniżej:

- 1) klasa "S" - o zawartości mięsa w tuszy 60 % i większej,
- 2) klasa "E" - o zawartości mięsa w tuszy 55 % i większej, ale mniejszej niż 60 %,
- 3) klasa "U" - o zawartości mięsa w tuszy 50 % i większej, ale mniejszej niż 55 %,
- 4) klasa "R" - o zawartości mięsa w tuszy 45 % i większej, ale mniejszej niż 50 %,
- 5) klasa "O" - o zawartości mięsa w tuszy 40 % i większej, ale mniejszej niż 45 %,
- 6) klasa "P" - o zawartości mięsa w tuszy poniżej 40 %.

Cena zakupu tusz wieprzowych powinna być wyliczona wg następującego wzoru, dla każdej z badanych klas jakości handlowej SEUROP:

$$C = \frac{W}{I}$$

gdzie:

C - średnia cena netto (bez podatku VAT) zakupu świń rzeźnych (za daną klasę jakości SEUROP) wyrażona w zł (dwa miejsca po przecinku) za 1 tonę tusz wieprzowych schłodzonych, pochodzących z uboju w okresie sprawozdawczym;

W - wartość netto wynikająca z faktur zakupionych i ubitych świń rzeźnych (wg klas jakości handlowej SEUROP) - wyrażona w zł,

I – masa tusz schłodzonych skorygowanych do tuszy wzorcowej danej klasy jakości handlowej SEUROP, pochodzących z uboju w okresie sprawozdawczym - wyrażona w tonach.

5. Rejestrowanie wielkości obrotu.

Wielkość obrotu stanowi liczba sztuk świń rzeźnych poddana ubojowi w okresie sprawozdawczym oraz odpowiadająca jej liczba ton masy poubojowej ciepłej – wg poszczególnych klas jakości handlowej SEUROP.

6. Częstotliwość i terminy przekazywania danych rynkowych.

Rejestrowanie cen i wielkości obrotów dotyczy okresu sprawozdawczego, który dla rynku wieprzowiny określono jako jeden tydzień, liczony od poniedziałku do niedzieli.

Dane rynkowe powinny być wysyłane w takim czasie, aby wpłynęły do Ministerstwa najpóźniej do wtorku do godz. 12.00, po upływie okresu sprawozdawczego.

7. Wymagania stawiane oprogramowaniu wyliczającemu cenę zakupu.

Wyliczanie ceny zakupu świń rzeźnych powinno być wykonywane za pomocą programów komputerowych.

Oprogramowanie służące wyliczaniu cen powinno umożliwiać szybki dostęp do pełnego wykazu faktur zapłaty za świnie rzeźne.

III. Kontrole i archiwizowanie dokumentów

1. Zgodnie z prawem wspólnotowym władze każdego państwa członkowskiego UE są zobligowane do zapewnienia prawidłowej, zgodnej z przepisami wspólnotowymi, jednolitej rejestracji cen z rynku wieprzowiny. Służyć mają temu kontrole raportowania cen, które w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami będą wykonywane przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z częstotliwością raz na 3 lata.
2. Celem sprawnego i właściwego wykonania kontroli, wymagane jest archiwizowanie następujących dokumentów:
 - a) wydruku komputerowego wyliczania cen oraz pozostałych danych rynkowych zarówno dotyczących obszaru zakupu jak i sprzedaży – przez okres minimum 2 lat,
 - b) wszystkich pozostałych dokumentów wymaganych zarówno na mocy Ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych jak i dokumentów księgowo-finansowych – przez okres zgodny z wymogami właściwego prawa.

IV. PRZEPISY

A. Akty prawne krajowe:

1. *Ustawa z dnia 30 marca 2001 o rolniczych badaniach rynkowych (Dz.U. 2015, poz. 1160) – tekst jednolity.*
2. *Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021r. w sprawie zbieranych danych rynkowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 589 z późn. zm),*
3. *Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie kontroli prawidłowości przekazywania danych rynkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1506).*

B. Akty prawne wspólnotowe:

1. *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, z późn. zm.),*
3. *ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2017/1185 z dnia 20 kwietnia 2017 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do przekazywanych Komisji powiadomień o informacjach i dokumentach oraz zmieniające i uchylające niektóre rozporządzenia Komisji.*